

Силабус навчальної дисципліни
«Методологія перекладознавчих досліджень»

Спеціальність	035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітня програма	Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год.
	Практичні – 22 год.
	Самостійна робота – 78 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра германської філології та перекладу, ауд. 310-Ц https://nupp.edu.ua/page/kafedra-germanskoi-filologii-ta-perekladu.html
Викладач(-і)	Кушнірова Тетяна Віталіївна, д. філол. н., професор
Контактна інформація викладача(-ів)	kuta2608@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіка навчального процесу
Консультації	Аудиторія 310-Ц, згідно з графіком консультацій

Мета навчальної дисципліни – формування теоретичних знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формувати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

Передумови для навчання

Передумовою вивчення дисципліни є цілий комплекс дисциплін, що формують фахову теоретико-практичну підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 «Філологія», зокрема «Вступ до фаху (перекладознавство)», «Теорія перекладу», «Проблеми перекладу науково-технічної літератури», «Практика усного та письмового перекладу (англійська мова)», «Практика усного та письмового галузевого перекладу (німецька мова)».

Індивідуальне завдання

не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологія наукових досліджень. Тема 1. Наука як дослідницька діяльність. Наука як система знань, соціальний інститут та дослідницька діяльність. Засади наукового дослідження: ідеали і норми наукового дослідження, наукова картина світу та філософські засади. Тема 2. Історія розвитку наукової думки. Глобальні наукові революції та зміна типів наукової раціональності. Постнекласичний тип наукової раціональності та нові методології наукового пізнання. Перекладацькі відповідності. Постійні відповідності. Варіативні відповідності. Оказіональні відповідності (контекстуальні заміни). Види контексту.

Змістовий модуль 2. Методи та методологія наукових досліджень. Тема 3. Поняття наукового методу. Метод, методологія, методика, техніка. Багаторівневість методології науки. Загальнонаукові методологічні принципи та їх зміна впродовж розвитку науки. Тема 4. Методологічні засади філологічних дисциплін. Специфіка методів та методологій дослідження живого. Деякі методи сучасних філологічних досліджень.

Змістовий модуль 3. Множинність методологічних систем. Тема 5. Універсальні методологічні теорії. Логіко-орієнтована традиція у філософії науки: логічний емпіризм і фальсифікаціонізм К. Поппера. Позитивізм, емпіризм і методологія індуктивізму. "Структура наукових революцій" Т. Куна. Методологія науково-дослідницьких програм І. Лакатоса. Методологічний анархізм П. Фейєрабенда. Проблема несумірності. Проблеми наукової раціональності та реалізму в сучасній філософії науки. Проблема реалізму в сучасній філософії науки. Критика догматичної раціональності (Л. Лаудан та Х. Патнем). Критика метафізичного реалізму. Тема 6. Методологічні філологічні теорії. Методологічне значення герменевтики та феноменології для здійснення досліджень у філологічних науках. Герменевтика як загальнофілологічна методологія. Роль феноменологічного методу в пізнанні філологічних наук. Тема 7. Методологічні засади перекладознавства. Методологічні підходи щодо здійснення перекладу в українському та зарубіжному перекладознавстві.

Змістовий модуль 4. Методологічні підходи до написання кваліфікаційної роботи з перекладознавства. Тема 8. Загальні принципи написання кваліфікаційної роботи з перекладознавства. Структура та логіка наукових досліджень. Основи наукової організації дослідного процесу. Етапи наукового дослідження. Підготовка до захисту і захист кваліфікаційних робіт. Презентація результатів дослідження. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження. Поняття академічної доброчесності та інтелектуальної власності.

Сторінка курсу
на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1837>

Рекомендовані джерела

Базова література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга, 2003. 160 с.
2. Струк І. В. Методологія та організація перекладознавчих досліджень. Херсон: «ОЛДИ-ПЛЮС», 2020. 56 с.
3. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian languages. Вінниця: Nova Knyha publishers, 2003. 464 с.

Допоміжна література

4. Бугайчук О. В. Лексикологія англійської та української мов. К.: Вид-во НАУ, 2004. 56 с.
5. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія української та англійської мов. Рівне: Перспектива, 2005. 165 с.
6. Зацний Ю. А. Мова і суспільство. Збагачення словникового складу англійської мови. Запоріжжя, 2001. 242 с.
7. Бондаренко І., Комарницька Т., Семенко С. Методологія художнього перекладу. К.: Видавництво Издательский Дом Дмитрия Бурого, 2017. 412с.
8. Сімонюк В. П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу. Х., 2000. 332 с.
9. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian languages. Вінниця: Nova Knyha publishers, 2003. 464 с.
10. Kushnirova T. V., Pavelieva A. K. The History of Translation. Guidance manual on the discipline "The History of Translation" for the students of the specialty 035 "Philology". Poltava : National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic", 2020. 107 p.
<http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/9465>

Методичне забезпечення

1. Кушнірова Т.В. Методичні вказівки для самостійної роботи із дисципліни «Методологія перекладознавчих досліджень» для студентів спеціальності 035 «Філологія» 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» освітнього рівня «магістр». Полтава: НУ«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024, 33 с.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій програмі навчальної дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Виконання завдань на практичному занятті, виконання завдань самостійної роботи, тестування за темами	50
Підсумковий контроль	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
0 – 34	F	

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Розв'язання практичних завдань має демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, шанобливо ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1837>)

Силабус затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу
29 серпня 2024 р., протокол № 1